

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van LPM
mevrouw C.J. Nuyts

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake 5G

DATUM
6 december 2019
Verzonden: 06-12-2019

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
JIF (Jos) Kooijman

TELEFOONNUMMER
043 350 4524

ONZE REFERENTIE
2019 - 31244

E-MAILADRES
jos.kooijman@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Nuyts,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de vragen die uw fractie bij brief van 21 oktober 2019 heeft gesteld in het kader van artikel 47 van het Reglement van Orde.

U geeft in deze brief aan dat er in de gemeente Apeldoorn besluitvorming omtrent een beschikbaarheidsovereenkomst met een bedrijf die 5 G wilde aanleggen is uitgesteld. Dit zou zijn gebeurd naar aanleiding van vragen die zowel vanuit de bevolking als vanuit de raad zijn gesteld over de gezondheidseffecten van straling.

Hierna volgt de beantwoording van de door u in dit kader gestelde vragen.

Vraag 1:

In de gemeente Apeldoorn wordt wel toestemming aan de gemeenteraad gevraagd m.b.t. de aanleg van 5G en het tekenen van de beschikbaarheidsovereenkomst, waarom niet in Maastricht?

Antwoord vraag 1:

De situatie in de gemeente Apeldoorn is niet vergelijkbaar met die van Maastricht, in die zin dat de gemeente Apeldoorn afgelopen voorjaar een intentieovereenkomst heeft getekend met het bedrijf Radio Led om te komen tot de aanleg van een 5G netwerk door plaatsing van smart cells in publieke infrastructuur, in casu verlichtingsmasten. Achterliggende gedachte is dat Apeldoorn zich daarmee in de markt wil zetten als "smart city" en daarmee een proeftuin zou kunnen worden voor allerlei technische ontwikkelingen. Het 5G-netwerk zou er eind 2021 moeten liggen en men was voornemens tijdelijk van andere frequenties gebruik te maken omdat de 5G frequenties pas eind 2021 en in 2022 worden geveild. Toen deze intentieovereenkomst ter bekrachtiging werd voorgelegd in de gemeenteraad is er een aantal vragen gesteld vanuit de raad, o.a. m.b.t. de gevolgen van straling voor de volksgezondheid. Dat heeft er toe geleid dat het college van burgemeester en wethouders het voorstel heeft teruggetrokken om eerst de gestelde vragen op een zorgvuldige wijze te beantwoorden.

In de gemeente Maastricht heeft zich geen bedrijf gemeld met een dergelijk initiatief zodat er ook geen aanleiding is een overeenkomst ter zake voor te leggen aan de gemeenteraad.

Vraag 2:

Heeft u een beschikbaarheidsovereenkomst ondertekend of moet deze nog worden ondertekend? Gaat u die aan de gemeenteraad voorleggen?

Antwoord vraag 2:

Zie antwoord vraag 1.

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
6 december 2019

Vraag 3: Heeft u contact gehad met de testende bedrijven en afspraken gemaakt en hoe luiden deze?

Antwoord vraag 3:

Wij hebben contact gehad met Vodafone en de afspraak gemaakt dat zij ons op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen rond het testen met 5G. Zoals vermeld in onze zienswijze (zie www.gemeentemaastricht.nl/, zoek op 5G) heeft het Agentschap Telecom (onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) een licentie afgegeven aan Vodafone voor het inrichten van een testlocatie 5 G. Deze licentie is op 12 november j.l. afgelopen en Vodafone heeft ons aangegeven dat zij een aanvraag hebben gedaan voor een nieuwe licentie van één jaar. Vodafone heeft zo'n aanvraag ook voor Eindhoven gedaan zodat de testresultaten hiermee vergeleken kunnen worden. De gemeente is geen partij bij de afgifte van deze licenties.

Vraag 4:

Er zijn nu al mensen die gezondheidsklachten hebben die in de buurt wonen waar de testen plaatsvinden. Bent u van mening dat 5G de gezondheid in gevaar brengt? Zo ja, hoe gaat u de burger dan beschermen?

Antwoord vraag 4:

Het oordeel over de gezondheidseffecten van 5G laten wij over aan de ter zake deskundige organisaties. De wereldgezondheidsorganisatie en de gezondheidsraad geven aan dat er geen bewijs kan worden gevonden dat straling binnen de blootstellingslimieten schade oplevert voor de volksgezondheid. In dit kader hebben wij bij de beantwoording van eerdere vragen van de PVV over dit onderwerp reeds verwezen naar een brief van 16 april 2019 van de regering aan de Tweede Kamer met onderwerp "5G en gezondheid".

Nadere informatie over gezondheidsrisico's door (GSM-)straling wordt op nationaal niveau beschikbaar gesteld. In het Kennisplatform Elektromagnetische Velden werken het RIVM, de GHOR, de GGD's en het Agentschap Telecom samen om voorlichting over straling en gezondheid te geven. Voor meer informatie, zie:

<https://www.kennisplatform.nl/wat-betekent-5g-voor-de-gezondheid/>

<https://www.kennisplatform.nl/neemt-de-elektromagnetische-straling-toe-door-5g/>

Daarnaast geeft ook het antennebureau voorlichting over antennes en het beleid van de Rijksoverheid met betrekking tot gezondheid: <https://www.antennebureau.nl/>

Indien mensen gezondheidsklachten ervaren adviseren wij hen naar de huisarts te gaan of daarover een afspraak te maken met de GGD.

Vraag 5:

Kunt u op een kaart aangeven welke plaatsen in Maastricht nog vrij zijn van 5G straling?

Antwoord vraag 5:

Wat betreft deze vraag zijn 2 instanties van belang, te weten het Antennebureau en het Agentschap Telecom.

Het Agentschap Telecom controleert of de veldsterkten in Nederland de limiet niet overschrijden. Uit deze controles blijkt dat de limieten nergens in Nederland worden overschreden. Per locatie meten zij alle aanwezige elektromagnetische straling uit bijvoorbeeld radio, televisie, draadloos internet, mobiele telefoon etc. In de periode februari tot en met september 2019 hebben inspecteurs van het Agentschap Telecom meerdere veldsterktemetingen uitgevoerd bij 5G-testlocaties in Groningen,

DATUM
6 december 2019

Rotterdam en Maastricht. De resultaten zijn te lezen in het rapport [Veldsterktemetingen op 5G-testlocaties](#). Uit de resultaten blijkt dat de in Maastricht gemeten waarden zeer ruim blijven onder de gestelde blootstellingslimieten.

Wat het Agentschap Telecom betreft, deze instantie geeft licenties af voor o.a. 5G-testlocaties. Vandaar dat wij met hen contact hebben gezocht over de specifieke beantwoording van de gestelde vraag. Ter zake laten zij het volgende weten.

“ Overal om ons heen is elektromagnetische straling die o.a. afkomstig is van mobiele netwerken voor 2G, 3G en 4G. Mobiele operators zoals Vodafone kunnen op 2 manieren testen uitvoeren met 5G. In de eerste plaats wanneer er een vergunning voor is verleend door Agentschap Telecom. U vindt een overzicht van de uitgegeven vergunningen op <https://www.antennebureau.nl/antennes-en-techniek/5g-en-antennes> In de tweede plaats mag een mobiele operator ook binnen de huidige vergunning voor 2G, 3G en 4G testen uitvoeren met 5G. 5G is vooral een slimmere manier van draadloos informatie versturen en ontvangen. Dat kan ook op de bestaande frequenties voor 2G, 3G en 4G.

De 5G-techniek, ook wel New Radio genoemd, kan dus ook getest worden op de bestaande frequenties. Het testen binnen bestaande vergunningen hoeft niet van tevoren te worden aangekondigd bij het Agentschap Telecom. Ook het Antennebureau wordt hiervan niet op de hoogte gebracht. Doordat het mogelijk is om binnen de bestaande vergunningen op de frequenties van 2G, 3G of 4G ook testen uit te voeren met 5G is het niet mogelijk om aan te geven welke gebieden in Maastricht vrij zijn van straling van 5G.”

Uit bovenstaand antwoord concluderen wij dat het niet mogelijk is op een kaart aan te geven welke plaatsen in Maastricht vrij zijn van 5G straling.

Vraag 6:

Kan de gemeente ook nee zeggen tegen deze testen van 5G?

Antwoord vraag 6:

Nee, dat is niet mogelijk. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, in het bijzonder het Agentschap Telecom, is verantwoordelijk voor de vergunningverlening.

Vraag 7:

U geeft aan dat het college niets kan doen tegen de uitrol van 5G. De gemeente Apeldoorn deelt uw mening blijkbaar niet want ze legt de keus voor aan de gemeenteraad. Maar stel dat u als college de visie zou hebben dat de gezondheid van uw burgers het aller belangrijkste is, nog boven de economie. Dan zou u toch, in het verlengde van uw redenering (wij hebben niets te zeggen) toch ook bestuurlijk ongehoorzaam kunnen zijn en weigeren mee te werken aan 5G?

Ter vergelijking: m.b.t. ingezetenen criterium waren toch ook enkele gemeenten bestuurlijk ongehoorzaam? Waarom zou u dat niet doen om de gezondheid van de mensen te beschermen?

Antwoord vraag 7:

Zoals blijkt uit ons antwoord op vraag 1 is de situatie in Apeldoorn niet vergelijkbaar met die in Maastricht. Zoals onder antwoord 4 aangegeven volgen wij de oordelen van de ter zake deskundige organisaties.

Verder bent u er mee bekend dat wij bij brief van 5 september 2019 diverse vragen hebben gesteld aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat in het kader van de consultatieronde Telecomcode. Zoals ook aangegeven in de beantwoording van vragen van de PVV wachten wij,

DATUM
6 december 2019

voordat wij eventuele vervolgstappen zetten, de reactie af van de minister op de ingebrachte zienswijzen in deze consultatieronde.

Vraag 8:

Wie is straks verantwoordelijk voor gezondheidsschade? De gemeente of de telecombedrijven?

Antwoord vraag 8:

Wij hebben op basis van de huidige inzichten geen reden om aan te nemen dat er gezondheidsschade gaat ontstaan. Als er sprake is van gezondheidsschade zal de veroorzaker of veroorzakers daarvoor ter verantwoording worden geroepen volgens de regels van het burgerlijk recht. Wie dan kan (kunnen) worden aangemerkt als veroorzaker(s) valt nu niet te bepalen.

Vraag 9:

Hoe lang duurt de testperiode, wat wordt er precies getest? Heeft u zicht op welk bedrijf waar test? Kunt u dat in kaart brengen?

Antwoord vraag 9:

Ter zake verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 3 en 5.. Nadere informatie over de testperiode kan worden verkregen bij het bevoegde gezag, te weten het Agentschap Telecom van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat respectievelijk het Antennebureau, zie <https://www.antennebureau.nl/antennes-en-techniek/5g-en-antennes>. Informatie over wat er wordt getest kan alleen worden gegeven door de mobiele operator.

Vraag 10:

Een ander scenario: Is het mogelijk om 5G na de testperiode, in bepaalde delen van Maastricht niet toe te staan, is het mogelijk om buurten zelfbeschikkingsrecht te geven om 5G te weigeren?

Antwoord vraag 10:

Zoals eerder aangegeven is de gemeente geen bevoegd gezag wat betreft de afgifte van licenties.

Vraag 11:

Burgers weten nauwelijks iets. Hoe lang duren de testen en hoeveel bedrijven zijn nu aan het testen?

Antwoord vraag 11:

Zie hiervoor de antwoorden op de vragen 3, 5 en 9.

Vraag 12:

Hoe kijkt u aan tegen de normen van het ICNIRP?

Antwoord vraag 12:

De "International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection", kortweg ICNIRP genaamd, is een internationale groep wetenschappers die in 1998 heeft bepaald wat de maximaal toegestane electromagnetische veldsterkte is wat is uitgedrukt in blootstellingslimieten. Deze blootstellingslimieten worden internationaal gehanteerd en regelmatig getoetst. Deze normen zijn ter beoordeling aan ter zake deskundige organisaties zoals de Gezondheidsraad en de Wereld Gezondheidsorganisatie.

DATUM
6 december 2019

Vraag 13:

Als de lantaarnpalen en zendmasten omgehaald gaan worden (en dit zal zeker op korte termijn gaan gebeuren), wat zegt de wet hierover? Toetst u bij het toestaan aan het voorzorgsbeginsel en het Neurenbergverdrag?

Antwoord vraag 13:

Het is ons niet duidelijk waar u op doelt. In ieder geval zal het saboteren van lantaarnpalen en zendmasten worden beschouwd als strafbare feiten waartegen de overheid via de gebruikelijke rechtsmiddelen kan optreden.

Vraag 14:

Kan de gemeente Maastricht de cumulatieve effecten op onze gezondheid inschatten die ontstaan door het toestaan van meerdere providers, als er een deken van laag energetische elektromagnetische straling over onze stad wordt gelegd, in combinatie met de gezondheidseffecten van 3g 4g 4g+ 5g en wifi frequenties, en wat gaat ze hier tegen doen?

Antwoord vraag 14:

Zie hiervoor, met name ons antwoord op de vragen 4, 5 en 6.

Voor alle tests en onderzoeken naar 5G geldt, net als voor 2G, 3G en 4G, dat de optelsom van alle elektromagnetische straling moet voldoen aan de in Nederland geldende ICNIRP-limieten voor blootstelling aan elektromagnetische straling. Agentschap Telecom ziet hierop toe. Resultaten van de metingen van Agentschap Telecom vindt op de website van het Antennebureau <https://www.antennebureau.nl/straling-en-gezondheid/resultaten-metingen-straling-antennes> Hier vindt u ook het rapport van de eerste meetresultaten bij 5G testlocaties. zie: <https://www.antennebureau.nl/antennes-en-techniek/documenten/rapporten/2019/september/24/rapport-5g-metingen> , alsmede <https://www.antennebureau.nl/actueel/nieuws/2019/november/20/meetresultaten-5g-signalen-op-26-ghz-binnen-de-limiet> .

Vraag 15:

Kan de gemeente de recent verkregen kennis van de aanbevelingen van het uitgebreide onderzoek van Prof. Isabel Wilke over effecten van laag energetische elektromagnetische straling onderschrijven, bekendmaken en deze zoveel mogelijk proberen te implementeren?

Antwoord vraag 15:

Het duiden van wetenschappelijk onderzoek is een taak die wordt uitgevoerd door de Gezondheidsraad, de Wereldgezondheidsorganisatie en het Kennisplatform Elektromagnetische velden. Dit is geen taak van de gemeente.

Vraag 16:

Hoe wordt de burger met EHS beschermd?

Antwoord vraag 16:

Wie denkt dat hij of zij leidt aan Electrohypersensitiviteit (EHS) kan daarvoor de huisarts consulteren of in overleg treden met de GGD.

DATUM
6 december 2019

Vraag 17:

Komen er speciale white zones in Maastricht?

Zo niet, hoe moeten mensen die gevoelig zijn voor deze intense 5G stralingen dan leven in deze stad? Zijn ze genoodzaakt om de stad te verlaten?

Antwoord vraag 17:

Zie voorgaande antwoorden, met name op vraag 16.

Vraag 18:

Heeft u al gezondheidsklachten binnen gekregen en heeft u al een meldingspunt ingericht? Wat is er geregeld voor volwassenen en kleine kinderen die last hebben van de straling?

Antwoord vraag 18:

Er zijn enkele klachten binnengekomen waarbij we hebben geadviseerd de huisarts te consulteren en/of in overleg te treden met de GGD. Ook hebben wij betrokkenen gewezen op informatie over gezondheidseffecten van straling die beschikbaar is bij het Kennisplatform Elektromagnetische Velden. Het inrichten van een meldpunt in Maastricht zien wij niet als onze rol; het Kennisplatform Elektromagnetische Velden is bij uitstek de instantie die informatie geeft over 5G en gezondheid en wordt daartoe, naar wij hebben begrepen van het Ministerie van economische Zaken en Klimaat, (nog) breder toegerust.

Vraag 19:

We verwachten een actieve rol van de GGD. Wat heeft u met de GGD geregeld om de gezondheidsklachten te registreren en te monitoren tijdens de testen? Heeft de GGD al een onderzoek lopen naar 5G ?

Antwoord vraag 19:

De landelijke GGD is actief betrokken en is op de hoogte van de in dit dossier spelende ontwikkelingen en is één van de organisaties in het Kennisplatform Elektromagnetische Velden. De landelijke en de regionale GGD-organisaties werken in dit kader ook nauw met elkaar samen. Zie ook <https://ggdleefomgeving.nl/omgeving/mobiele-telefoons-en-zendmasten/>

De GGD Zuid-Limburg zal de meldingen met betrekking tot 5G monitoren.

Vraag 20:

Stel voor 5G wordt ingevoerd, regelt u het dan zo dat als er veel gezondheidsklachten zijn, 5G verboden kan worden? Is er nog een weg terug bij ernstige gezondheidsklachten? Sluit u net als in Apeldoorn contracten af met deze telecombedrijven? Welke duur hebben deze overeenkomsten?

Antwoord vraag 20:

Op basis van de huidige inzichten is het niet aannemelijk om uit te gaan van een toename van gezondheidsklachten ten gevolge van de invoering van 5G. Wat betreft het sluiten van contracten met telecombedrijven verwijzen wij naar ons antwoord op vraag 1.

Vraag 21:

En welke frequenties zenden de verschillende telecombedrijven uit?

Antwoord vraag 21:

Ter zake verwijzen wij u naar de website van Agentschap Telecom waar u het Nationaal Frequentieplan kunt inzien. <https://www.agentschaptelecom.nl/onderwerpen/nationaal-frequentieplan>

DATUM
6 december 2019

Vraag 22:

Wat is de gang van zaken na de test?

Antwoord vraag 22:

Dat is op dit moment voor de gemeente onbekend.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,
Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit,

Mara de Graaf.